

ואלו קשרים

פרק חמשה עשר שבת

קטו.

עין משפט נר מצוה

א א מיי פיי מהלכות ס"ת
הלכה ג טו"ע יו"ד
סמוך רכב ספיק ה'
ב ב מיי פיי מהלכות
שבת הלכה ט סמוך לאוין
ספ טו"ע אר"ת סמוך שלג
טע"ק י':

מוסף תוספות

א. דהתם ודאי איכא
למזרו. מוס' הל"ש.
ב. בארות בית שהוא מציל
ממנו. מוס' הל"ש. ג. על
ממנו. מוס' הל"ש.
ד. המוכחה לה, שאדם
מתירא שמת התפושט
הדליקה לתוכו, הואיל
ואין הדליקה לשם עדיין.
ה. לא בהלוי כולי
האי, לא גזרו בהן. ואל"ש
אימון ג'. ה. למקום שצריך
שאיך כאן חשש שמא יבא
לכותו. מיל"י. ו. שאנו
בוחבין תורה שבצ"פ וכו',
כולם הם פירושי המצוות
ועיקרי תורה. ואל"ש סמוך
א. ז. דכיון דלא אפשר.
ואל"ש סמוך א'.

רבינו הגנאל

ואם חל להיות בחול
מפצעין באגוזים ומפרכין
ברמינים ומותר בקניבת
ירק מן המנחה ולמעלה,
אבל [משום] מיגור
[מילתא] אסורה.
הדרן עלך ואלו קשרין
פ"ק ששה עשר

כל כתבי הקודש מצילין
אותן מפני הדליקה בין
שקורין בהן בין שאין
קורין בהן. פירוש קורין
בהן, בצבור, תורה הפרשה
בתורה ואפסרתא בבניאים,
ושאין קורין בהן בצבור,
כתובים. איתמר היו כתובין
תרגום ובכל לשון, רב
הונא אמר אין מצילין אותן
מפני הדליקה, רב חסדא
אמר מצילין, ובכתבי
הקודש שמתורגמין בלשון
אחר בין בכתב עברי בין
בכתב אחר, ר' יוסי אומר
לא ניתנו לקרות בהן, דא"י
ויסי מעשה באבא חלפתא
שהלך אצל רבן גמליאל
לטיבא ומצאו יושב על
שולחנו של יוחנן בן הנוון
ובידו ספר איוב תרגום.
א"ל רבי זכור אני את
רבן גמליאל אבי אביך
שהיה עומד ע"ג מעלה בהר
הבית, והביאו לפניו ספר
איוב תרגום ואמר לבנאי
שקעוהו תחת הנדבך, אף
הוא צוה עליו וגוון, ור' נמי
הכי קאמר מניחו במקום
התורה וכן כלים מצילין,
ולפום הכי תנא ר' יוסי אין
מצילין אותן.

כל כתבי הקודש מצילין אותן מפני הדליקה בו'. אומר ר"ת כולל
האי פירקא איירי כשנפלה דליקה בצלותו בית או בצלותו חז"ק
דכיון שהאש שס"ג דלאי צהול הוא' ואי שרית ליה אחי לכבויו כדמפרש
בגמרא אבל נפלה דליקה בצית אחר' מותר להציל הכל':

א"ל"בא דמ"ד ניתנו לקרות בהן
כ"ע לא פליגי דמצילין.

והשתא ספרים שלנו' מצילין דנתנו
לקרות בהן משום' עת לעשות לה'
הפרו מוסרן כדלמרינן דהניקון
(גיטין ט.): **לא ניתנו לקרות בהן.**
פירש רש"י דהיינו רבן שמעון בן
גמליאל דפליג בנתינתן צ"מ
דמגילה (דף ט.): דאף ספרים לא
המירו שיכתבו אלף יוונית ופירש
הרב פור"ם דהיינו טעמא כיון דלא

נימנו ליכתב אסור לקרות בהן משום
דדברים שכתב אסור לאומרן צעל
פה וקשה דאין זה אי אמה רשאי
לאומרו צעל פה כיון שאינו אומרו
בלשון הקודש אלף בצמותו לשון כשהו
כתובין דלא שרי למימר צעל פה

מרגום * כדממרגום רב יוסף:
ע"ל"מית יוונית. אומר ר"י
דלמ"א כרבי יהודה

דאסר שאר ספרים לכתוב יוונית ולא
המיר אלף כס"ת צלצל אבל רבן
שזו אף בשאר ספרים כדלמ"ר צ"מ
דמגילה (דף ט.):

ובידו ספר איוב תרגום. משמע
שצ"מ התנאים כבר נעשה תרגום
כתובים וכן תניא צמגילה (דף כ"א):
(א) צמגילה וזהלל אפילו עשרה קורין
ועשרה מתרגמין מה שאין כן בתורה
א"ע"פ שיומנן לא עשאו מ"מ שזו נעשה
צ"מ התנאים ודלא' כלאומרים דתרגום
של כתובים רב יוסף עשאו':

השתא אצולי מצילין גניזה מיבעי אלא רב הונא מתרץ לטעמיה ורב
חסדא מתרץ לטעמיה רב הונא מתרץ לטעמיה בין שקורין בהם
נביאים ובין שאין קורין בהם כתובים במה דברים אמורים שכתובין
בלשון הקודש אבל בכל לשון אין מצילין ואפילו הכי גניזה בעו רב
חסדא מתרץ לטעמיה בין שקורין בהן נביאים ובין שאין קורין בהן כתובים א"ע"פ
שכתובין בכל לשון נמי מצילין והכי קאמר ומקם שלהן טעונין גניזה מתיבי
היו כתובים תרגום (א) וכל לשון מצילין אותן מפני הדליקה תיובתא דרב הונא
אמר לך רב הונא האי תנא סבר ניתנו לקרות בהן ת"ש היו כתובין גיפמית מדיית
עיברית עילמית יוונית א"ע"פ שלא ניתנו לקרות בהן מצילין אותן מפני הדליקה
תיובתא דרב הונא אמר לך רב הונא תנאי היא דתנאי (א) היו כתובין תרגום
ובכל לשון מצילין אותן מפני הדליקה ר' יוסי אומר אין מצילין אותן מפני
הדליקה אמר ר' יוסי (א) מעשה באבא חלפתא שהלך אצל רבן גמליאל בריבי
למבריא ומצאו שה' יושב על שולחנו של (א) (יוחנן הנוון) ובידו ספר איוב תרגום
והוא קורא בו אמר לו זכור אני ברכן גמליאל אבי אביך שהיה עומד ע"ג מעלה
בהר הבית והביאו לפניו ספר איוב תרגום ואמר לבנאי שקעוהו תחת הנדבך
אף הוא צוה עליו וגוון ר' יוסי ברבי יהודה אומר עריבה של מיט כפו עליו
אמר רבי שתי תשובות בדבר חדא וכו' מיט בהר הבית מגין ועוד וכו' מותר
לאברן ביד אלא מניחן במקום התורה והן (א) מוקיבין מאליהן מאן תנאי
אילימא

מוסר קניניה ירק. דשבות לאו איסורא דאורייתא הוא אלא דרבנן
והכא משום עגמת נפש שמתקן ואינו אוכל והרי קרוב לעינוי שרי.
ודווקא מן המנחה ולמעלה שהוא שארץ ומנפה לעת אכילה ואיכא
עגמת נפש טפי: **כיון דהוי דהו קא מחרפי.** מקדימין לפני המנחה

[א] מותר בקניבת ירק (ב) [א] ואמר רבי חייא בר אבא
אמר רבי יוחנן יום כיפורים שחל להיות
בחול (ג) מפצעין באגוזים ומפרכסין ברימונים
מן המנחה ולמעלה מפני (ד) עגמת נפש דבי
רב יהודה מוקנבי כרבא דבי רבה גרדי קארי
כיון דחזא דהו קא מחרפי אמר להו אתא
איגרתא ממוערבא משמיה דר' יוחנן דאסיר:

הדרן עלך ואלו קשרים

בל כסבי הקדש. כגון תורה
נביאים וכתובים ולא מימא
תורה למדור הוא דשרי למיטרם ולאנולי
ולא שאר ספרים: **מצילין אותן.**
דקתני לקמן' למזבו שאינו מפולש
וטימא צעלמא הוא דשרי (א) צה

ומסרן עירוב כדמפרש בגמרא: **צין**
שקורין בהן. כגון נביאים שמפטרין בהן
ששבת צבית הכנסת: **צין שאין קורין**
בהן. כגון כתובים. ורבינו הלוי אמר
דאפי' יחידים אין קורין בהן דקתני

טעמא משום ציטול צית המדרש
דמשי לנא וצשבת היו דורשין
דשה לנעלי צמים שעסוקין צמלאכה
כל ימות החול וצמון הדרשה היו
מורין להן הלכות איסור והיסור וטוב
להן לשמוע מלקרות צכתובים:
וא"ע"פ שכתובין צלל לשון. ואיכא
למאן דלמ"ר לקמן לא ניתנו לקרות
בהן מצילין אותן: **טעונין גניזה.**
אסור להניחן במקום הפקר ובגמרא
מתרץ לה. ורבותי פירשו דלאי צלל
לשון דקאמר אכתובים קאי ולא
אנביאים ומדומה אני מפני שמעניו
ציונתן צן עזיאל שאמרו תרגום הן
מפרשין כך ואני אומר אף צנביאים
אס אמר יונתן לא כתבו ולא ניתנו
ליכתב והכי מפרש צממכת מגילה
(דף ט.) ומאן דלסר צוללו אסר צר

מס"ת יוונית משום מעשה דתלמי
המלך ולא מפליג התם צין צנביאים
לכתובים: **מפני צנוול צית המדרש.**
שהיה קצוע צשבת כדפרישית לעיל:
גב' איתמר היו צכובין תרגום.
אכתובים קאמר. ולי' אבל כתבי

הקדש קאי: **אליבא דמאן דאמר**
ניסנו לקרום צהן. מותר לקרות
צכתבי הקדש הכתובין צלל לשון
במסכת מגילה (דף ט.): ואין צין ספרים
ומפילין ומזוזות אלף שהספרים
נכתבין צלל לשון: **לא ניסנו.** (א) רבן
גמליאל (א) פליג עלה ואמר אף ספרים
לא המירו שיכתבו אלף יוונית: **וא"ע"פ**

שכתובין צלל לשון. ולא ניתנו לקרות
דמדקאמר אף על פי מכלל דלא
ניתנו לקרות בהן דאי ניתנו מאי
גריעותיהו: **אימא סיפא.** לדידך
דלמרת א"ע"פ שכתובין צלל לשון
אמליין קאי אימא סיפא על כרחיך

מילתא צמפשיה נפשיה הוא וטעונין
דקתני וא"ע"פ שכתובין צלל לשון
אותן צחול מיהא טעונין גניזה: **ומקם שפס.** אס צלו ונעשו רקצון אף המקק רקצובית (א) של אכילת התולעים טעונין גניזה:
עצרים. כתב של עבר הנהר: **אבא חלפתא.** אבא של רבי יוסי חלפתא שמו: **רבן גמליאל צריצי.** לא שהיה צנו של רבי אלף
אדם גדול קרי צריצי: **רבן גמליאל אבי אביך.** הוא רבן גמליאל הוקן ורבן גמליאל שהיה צדורו של חלפתא הוא אבי אבי של רבינו
הקדוש: **על צב מעלה צהר הצית.** שצהר הצית היו מעלות כשהוא הולך וגזזה כדמ"ר במסכת מדות (פ"ב צ"א): **נדבך.** שורת
אבני הצנין: **טיט צהר הצית מנין.** וכי צטיט היו צונין והלא צטרקסדי היו צוניס חול וסיד מעורצין וטיט לא היו אלף עפר ומינס:
הסורפ. גלוי והפקר: **מאן סנאי.** דקאמר רב הונא לעיל תנאי היא מנן מהני תנאי קאי כרב חסדא ומנן כרב הונא:

(א) רש"י מ"ל (ב) נפי' שלג
הא טורח צמלאי היום
צקנינה ותא נפשו עגומה
עליו וכן מפלצין באגוזי'
ומפרכין צמיוס ודוקא מן
המנחה ולמעלה שמתאר שהוא
קרוב לעת האכל דומה למי
שיש לו פת צהלו ולא אי
למיל מימיהו אכל קודם
המנחה אסור גורמין דילמא
אחי למיכל מינה ורש"י פי' צה
שאמרו משום עגמת נפש
בענין אחר ולא יטר בענין ציל'
צעל המאן, (א) [תוספ'
פ"ד] (ד) [תוס' ספרים פ"ה
ה"ט] (ה) [במסכתא פ"י צ' ב'
יוען ט' [חוק] (ו) (ז) ס"א
מלאכדין (א) [דף ק"ז]. (ח)
[תוס' ק"ה]. (ט) [צ"ל
רש"י] (י) [דף ק"ז]. (יא)
מגילה כ"א ד"ה ובמגילה
ותוס' צ"ק ג' ד"ה
כדממרגום].

הגהות הב"ח

(א) במשנה וא"ע"פ
שכתובין: (ב) גב' וא"ע"פ
כי וא"ע"פ כי ולא יתנו:
(ג) שם מהגוס ובכל לשון:
(ד) רש"י ד"ה מצילין וכו'
דשי בהו ומסרין: (ה) ד"ה
ומקם שלגן וכו' קצובות.
י"ב ע"י לעיל דף 5 ע"א:
(ו) תוס' ד"ה וידדו וכו'
ובהלל ובמגילה אפילו
עשרה: (ז) בא"י והלא
כאומרים י"ב כלומר אלף
קודם זה לא נעשה צ"מ
התנאים ולא גרסי ועשרה
מתרגמין וכו' שפירש
צמגילה אלא כר נעשה צ"מ
התנאים כמו שנתחב האל:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לא ניתנו.
כדממרגום ר"י. עיין צ"ק דף
ג ע"ב תוס' ד"ה
כדממרגום:

הגהות הגר"א

[א] גב' מותר. צ"ל אסור:
[ב] שם (ואמר רחבי'
א"י) חל"מ: [ג] שם בחול.
י"ב מותר כן הוא גירסת
המג"ס ומ"מ (ועמ"ס)
רבינו צ"ח סמוך מ"ר"א
סק"ד: (ד')